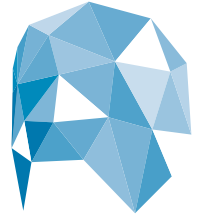

September 2021

Programma Diaconaal Centrum

Pauluskerk

Anna Maria van Schurman

door Ranfar Kouwijzer

De vakantie bracht ik door op het Friese platteland met lezen, wandelen en fietsen. Er gebeurde heel weinig en dat was precies de bedoeling. Ik zag het graan groeien en vond rust na een hectisch jaar in de Pauluskerk. Een dagtochtje bracht me naar Franeker, slaperig elfstedenstadje. Het planetarium van Eise Eisinga is het hoogtepunt. Dan is er nog het verlaten grasveldje waar jaarlijks de belangrijkste kaatswedstrijd wordt gehouden én het gebouw waar inmiddels meer dan twee eeuwen geleden een Theologische Universiteit heeft gezeten. Het bleef een rustige dag.

In een klein museum vond ik een zaaltje gewijd aan Anna Maria van Schurman (1607-1678). In een tijd dat meisjes en vrouwen niet of nauwelijks onderwijs kregen, was Van Schurman een genie. Op haar derde kon ze al lezen. Een paar jaar later leerde ze zichzelf Latijn door de voor haar broers bedoelde aanwijzingen van een huisleraar op te pikken. Uiteindelijk beheerste ze twaalf talen. Ze was ook kunstenaar, correspondeerde met de grote wetenschappers van haar tijd zoals Descartes en schreef wetenschappelijke verhandelingen. Haar familie was rijk, dat hielp natuurlijk. Desalniettemin deed ze iets wat nog geen vrouw voor haar had kunnen doen. In 1636 werd ze toegelaten tot de Universiteit van Utrecht, waar ze theologie

ging studeren. Ze moest daarbij wel achter een gordijn plaatsnemen, om haar mannelijke medestudenten niet af te leiden. Haar talent maakte haar beroemd in haar tijd. Na de studie ging ze door met publiceren (onder meer een woordenboek Ethiopisch). Ze kreeg de bijnaam 'de ster van Utrecht'.

Rond haar zestigste was Van Schurman gedesillusioneerd door de kerk. Ze vond dat er een aanscherping nodig was – vooral dat de spirituele devotie veel meer nadruk behoefde. Van Schurman haalde de Zwitserse predikant Jean de Labadie naar Nederland. De Labadie predikte een kleine en zuivere kerk van ware gelovigen. Hij nam de sociale oproepen in de Bijbel letterlijk en vond zijn collega predikanten veel te slap en te weinig radicaal. De Nederlandse Kerk zette De Labadie al snel weer af, want zijn leer werd niet erg gewaardeerd. De Labadie begon daarop een huisgemeenschap (de Labadisten) waar Van Schurman in toetrad, samen met enkele andere getalenteerde wetenschappers. Ze gaven daarvoor hun posities en persoonlijke bezittingen op en het was niet makkelijk om een plaats te vinden waar deze gemeenschap gedoopt werden. Kritiek uiten op de mainstream kerk was in die tijd niet gratis. Na een tijd in Duitsland vonden ze uiteindelijk een landgoed in Friesland, waar ze gezamenlijk

Overwin het kwade door het goede

leefden en werkten – en opnieuw veel boeken uitgaven. Van Schurman stierf op 70-jarige leeftijd en werd begraven in Franeker.

Tot mijn schande – en die van mijn opleiding – had ik eerlijk gezegd niet eerder van Anna Maria van Schurman gehoord. Ze lijkt goeddeels verzwegen en vergeten. Wat wel in mijn geheugen zit is het liedje waarin de spot met De

Labadie gedreven wordt en dat nog steeds als kinderversje bekend is: daar kwam ene boer uit Zwitserland, kadee, kadolleke, kadaa! En die had een ezel aan zijn hand, labadie, labada, labadonia.. Vergetelheid en scherts, dat is wat waar we een vrouw op trakteren die uitzonderlijk getalenteerd en dapper was én de bijbelse oproep serieus nam. Het Franeker museum uitgezonderd. Waarvan akte.

Overzicht kerkdiensten

Iedereen is welkom om de kerkdiensten en avondgebeden in de Pauluskerk bij te wonen of te beluisteren via www.kerkdienstgemist.nl (zoek sleutel: Pauluskerk Rotterdam). Via die website kunnen diensten ook op een later moment nog beluisterd worden.

De kerkdiensten zijn ook live te volgen (en na te zien) op het YouTube-kanaal van de Pauluskerk.

Een link naar de diensten vindt u op de website van de Pauluskerk:

www.pauluskerkrotterdam.nl/geloofsgemeenschap/kerkdiensten

<i>Kerkdiensten</i>	Zondag 5 september 10:30 uur Voorganger ds. Ranfar Kouwijzer Aanmelden verplicht bij Jan Blankers: janblankers@yahoo.com of tel. 06 - 10 13 25 89.
	Zondag 12 september 10:30 uur Stilteviering o.l.v. Huub de Weerd
	Zondag 19 september 16:30 uur Kerkdienst met maaltijd in de nis
	Zondag 26 september 10:30 uur Voorganger ds. Paulien Matze. Muziekdienst met combo. Aanmelden verplicht bij Jan Blankers: janblankers@yahoo.com of tel. 06 - 10 13 25 89.
	Elke vrijdagavond 20:00 uur Avondgebed, o.l.v. voorgangers uit de pastoraatsgroep.
<i>Open Huis</i>	Iedere dag 09:00 - 16:30 en 18:15 - 21:00 uur De Pauluskerk biedt ondersteuning en begeleiding aan mensen die daaraan behoefte hebben en vaak nergens anders terecht kunnen. Iedereen is welkom voor een kop koffie of thee en een lekkere boterham.
<i>Welkomstbalie (bij de ingang)</i>	Maandag t/m vrijdag 09:00 - 16:30 uur Vrijwilligers van het Welkom helpen met vragen, afspraken en informatie. <i>Vanwege de coronamaatregelen is het Welkom onregelmatig bemenst.</i>
<i>Kerkcafé</i>	Maandag t/m vrijdag 12:00 - 13:00 uur
<i>Eethuis</i>	Maandag t/m vrijdag 17:00 - 18:00 uur

<i>Kunst & Cultuur</i>	In september starten we weer met het volledige Kunst en Cultuurprogramma. Alle activiteiten zijn gratis toegankelijk en ervaring is niet nodig. Iedereen is van harte welkom om mee te doen!	
<i>Open Atelier</i>	Elke maandag met Marcha van den Hurk. Elke donderdag met Ilse van der Laan Iedereen die wil, kan meetekenen en -schilderen.	13:30 - 16:00 uur 13:30 - 16:00 uur
<i>Gitaarles</i>	Elke dinsdag Jaime Nanoha geeft gitaarles aan iedereen die graag gitaar wil leren spelen of dit al (een beetje) kan.	19:00 - 20:30 uur
<i>Schrijversatelier</i>	Elke woensdag O.l.v. Lies van Bommel schrijven wat je wilt.	11:00 - 12:00 uur
<i>Theater Formaat</i>	Elke woensdag voor <i>Rotterdamers zonder papieren</i> In de Werkplaats van Formaat, Westzeedijk 513. We lunchen samen, delen verhalen en vertalen die naar theater.	13:00 - 16:00 uur
<i>Zanggroep</i>	Elke woensdag Ed Ed Versloot zingt met ons pop, rock en ballads in 't Engels en Nederlands, en Hollandse liedjes. Iedereen kan meedoen en een liedje meebrengen.	14:00 - 15:30 uur
<i>Percussieles</i>	Elke woensdag Met elkaar spelen en oefenen we verschillende ritmes. Iedereen is welkom om mee te trommelen!	19:00 - 20:30 uur
<i>Stadswandeling</i>	Elke vrijdag We maken we een stadswandeling langs plekken die voor ons bijzonder zijn. Onderweg bespreken we met elkaar een thema. Start en eindpunt zijn bij de Pauluskerk. (<i>Let op: 3 september start om 12:00 uur!</i>)	13:30 - 15:30 uur
<i>Leerhuis</i>	Donderdag 9 september Sjabbat Sjekalim (Sjabbat van de sjekels), sidra Ex. 21:1 - 24:18 en Ex. 30:11-16, haftara 2 Kon. 12:1-17.	14:00 - 16:00 uur
<i>Seniorenconvent</i>	Woensdag 22 september Dit keer een gezellig weerzien en van elkaar horen hoe het iedereen de afgelopen zomer is vergaan.	10:30 uur

Let op: Maandag 20 september zijn alle diensten en activiteiten gesloten wegens teamdag (Open Huis en Eethuis zijn wel open).

Filmavond: 'De beentjes van Hildegard'

Donderdag 2 september, om 18:30 uur

Samen kijken we in de kerkzaal naar deze romantische komedie van Herman Finkers.

Lunchconcerten op het Kerkplein

Vrijdag 10 september, om 13:00 uur: de Cornellies - aanstekelijke levensliederen van Cor en Nel.

Maandag 27 september, om 13:00 uur: Mareike Ziegler en Nina Hitz - accordeon & cello duo met wereldmuziek.

Nacht van de Vluchteling

Zaterdag 11 op zondag 12 september

Bezoekersuitje naar Blijdorp

Vrijdag 17 september

(Nog ter afscheid van Dick Couvée.)

De vaste roosters van de verschillende spreekuren zijn te vinden op onze website:

www.pauluskerkrotterdam.nl/ik-heb-hulp-nodig/

Pauluskerk Rotterdam • Mauritsweg 20 • 3012 JR Rotterdam

kosterij, tel. (010) 411 81 32 • secretariaat (bij Samen 010), tel. (010) 466 67 22

info@pauluskerkrotterdam.nl • www.pauluskerkrotterdam.nl

IBAN: NL36 TRIO 0338 7521 02, t.n.v. Stichting Diaconaal Centrum Pauluskerk